SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCIV. No. 239. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 15, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ГРУДНЯ 1987 Ч. 239. РІК XCIV.

В Ню Йорку відзначили 80-річчя І. Кошелівця

Ню Йорк (О.К.). — Тут в приміщеннях Наукового Товариства ім. Шевченка відбувся в п'ятницю 27-го листопада ц.р., вечір для вшанування 80-річчя довголітнього головного редактора „Сучасности", дійсного члена НТШ і УВАН і визначного літературознавця Івана Кошелівця.

І. Кошелівець говорить на вечорі „Мені вісімдесят" (фото: Я. Кулинич)

Вечір влаштований усіма тими трьома організаціями, у яких ювілят найбільше проявляє діяльности, стояв на високому культурному рівні й показав наглядно, що в несповна півторагодинному часі можна дати багатющу та цікаву програму, коли всі співучасники обмежуть час своїх промов.

Вечором провадив теперішній головний редактор „Сучасности" проф. Тарас Гунчак, який також привітав тепло від видавництва „Сучасність" І. Кошелівця, підкреслюючи, що він враз із Б. Кравцевим, Ю. Шевельовим і В. Буркгартом були „зірками" „Сучасности" в минулому, які надали цьому журналові його характер, а І. Кошелівець був його співтворцем.

Від НТШ привітав ювілята і присутню на залі дружину поетесу Емму Андієвську коротко проф. Леонід Рудницький, вказуючи на ряд його наукових праць, а від УВАН проф. Юрій Шевельов. Цей подав вдумливу аналізу І. Кошелівця як людини, що вміла завжди „поставити крапку" у відповідний час і вміла себе обмежити та піднятися на вищий культурний рівень. Закінчуючи своє дотепне і глибоке слово проф. Ю. Шевельов висловив надію, що І. Кошелівця і його писання „відкриє" також українське молоде покоління.

Теплий лист-привітання від Івана Костюка та його дружини прочитала Ніна Ільницька, а відтак з доповіддю про І. Кошелівця виступив проф. Петро Одарченко. Доповідач представив слухачам коротко життьовий шлях ювілята, нащадка козацького роду і його широку наукову та літературну творчість від перших творів, що появилися в журналі „Літаври" у 1947 році. З його праць особливо треба відмітити огляд літератури СССР, який був не один раз цитований на судах проти українських літераторів. Велика монографія про Олександра Довженка, як і про Миколу Скрипника, це важливі джерела для студій майбутніх поколінь. Проф. П. Одарченко підкреслив також глибоке знання мови у І. Кошелівця яке дозволило йому зробити ряд знаменитих перекладів із французької, німецької та російської мов, шедеврів світової літератури. Не менше важлива була праця І. Кошелівця при Енциклопедії Українознавства, як одного із найближчих співробітників померлого проф. Володимира Кубійовича.

Про ту співпрацю і близькі дружні зв'язки з творцем енциклопедії проф. В. Кубійовичем розповів присутнім І. Кошелівець у виїмках своїх споминів, які назвав „Мені вісімдесят", пригадуючи як постала книжка В. Кубійовича під таким самим заголовком. Він з дотепом розповідав про своє раннє дитинство, зупинився на переживаннях Другої світової війни, а вкінці дякував усім, що так тепло від-

(Закінчення на стор. 4)

СВ. МИКОЛАЙ В ЕЛІЗАБЕТІ

Елізабет, Н. Дж. — У неділю, 20-го грудня ц.р., 37-ий і 234-ий Відділи УН Союзу влаштовують Свято миколаївську зустріч. Імпреза відбудеться тут о год. 3-ій по полудні у малій шкільній залі, церкви св. Володимира, при Ґрір авеню коло Савт вул.

Шкільна молодь в Нюарку плянує різдвяний концерт

Нюарк (О. Юрчук). — В неділю, 20-го грудня ц.р., о годині 1-ій по полудні відбудеться тут концерт коляд і щедрівок в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя.

В концерті візьмуть участь учні парафіяльної школи св. І. Хрестителя хор вищих кляс, нижчі кляси і садочок. В програмі: коляди, щедрівки, живий вертеп, міжнародні колядки.

Парафія св. І. Хрестиеля запрошує все громадянство прибути і приготовитися до святкування Різдва в дійсно християнськім дусі.

Концерт запланований після останньої Служби Божої в год. 11-ій.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ДАВ 10,000 ДОЛ. НА ПРАЦЮ КОМІСІЇ ДЛЯ ПРОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДУ

Джерзі СиTі, Н. Дж. — Як уже інформовано, праця конгресової Комісії для прослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні поважно загрожена тому, що фонди Адміністрації вигасли, повідомила, що грошей вистачить до 30-го січня 1988 року.

З того приводу директор комісії д-р Джейм Мейс звертався вже двічі із публічним закликом до української спільноти допомогти фінансово, щоб закінчити працю і опублікувати кінцевий рапорт.

У відповідь на його звернення поміщено на сторінках „Свободи" заклик Українського Народного Союзу до усіх українців доброї волі, що їм лежить на серці зібрання доказового матеріялу про Великий голод в 1932-33 роках і його опублікування.

У п'ятницю, 11-го грудня ц.р., головний предсідник УНС д-р Іван Флис повідомив, що Екзекутивний Комітет УНС одноголосно вирішив зложити на продовження праці комісії суму 10,000 дол. і закликав свої відділи, членів і громаду складати свої пожертви на ту ціль у можливій для них висоті.

При цьому пригадується, що усі пожертви можна відтягати від податку (див. ст. 3 цього числа).

Інж. М. Корчинський дав ряд доповідей

Піттсбурґ, Па. — Інженер Михайло Корчинський брав участь у міжнародній конференції присвяченій технології продукції сталі. Конференція відбулась в днях від 9-го до 11-го листопада ц.р. у місті Тайчунґ на Тайвані. Учасниками були металюрґи і інженери Тайвану та країн Далекого Сходу. Як продуцент сталі, Тайван репрезентує силу, що успішно конкурує на міжнародних ринках з такими країнами як Японія, Південна Корея чи Австралія.

Інж. М. Корчинський.

Дві доповіді що їх виголосив інж. Корчинський мали за тему примінення мікролеґування у продукції кованих деталів та дроту високої міцности. Ця тематика сьогодні особливо актуальна. Сталева продукція в світі не росте кількісно, а натиск є на покращання якости без підвищення коштів.

Після перебування на Тайвані, інж. Корчинський мав нагоду відвідати ряд дослідчих лябораторій і сталеварних концернів в Японії і Австсралії. Дискусії торкались питань більш ефективного використання мікролеґування. Для цього особливо корисними є сполуки ванадія і титану з азотом. Корисне використання азоту в сталі є особливо важливе там, де сталь витоплюється в електричних дугових печах. Ця метода витопу сталі неодмінно пов'язана із підвищеною кількістю азоту. Сполуки ванадію і титану з азотом виступають у виді високо дисперсних частинок що причинюються до уміцнення сталі.

Раніше, 24-го серпня, інж. Корчинський мав реферат у Вінніпезі, Ман., на міжнародній конференції присвяченій приспішеному охолоджуванню сталі. У своїй доповіді: „Від минулого до майбутнього контрольованого охолодження" він нав'язав вперше до власних праць над розвитком цього процесу. В будучому, цей метод буде примінюватись у продукції масових сталей, елімінуючи потребу окремої термічної обрібки.

Під час перебування у Східній Европі у вересні ц.р., інж. Корчинський був прелеґентом на спеціяльних семінарах для металюрґів і дослідників у Чехо-Словаччині і Польщі.

В Чехо-Словаччині такий семінар відувся 17-го вересня в Остраві за ініціятивою чеського металюрґійного товариства і дослідного осередку в Добра. В Польщі, семінар відбувся 22-го вересня у дослідчому інституті в Ґлівіцах при співпраці об'єднання інженерів і техніків металюрґійного промислу. У своїх доповідях інж. Корчинський начеркнув методи використання мірколеґування як засіб для більш економної господарки.

Врешті на міжнародному симпозіюмі у Піттсбурзі, 3-го до 5-го листопада інж. Корчинський доповідав про новий процес „Вальцювання шляхом контрольованої рекристалізації". Ця метода вальцювання є особливо придатна для продуктів, що їх виготовляють міні-сталеварні.

У всіх своїх доповідях інж. Корчинський використовував найновіші результати дослідчих робіт, що здійснюються при його співпраці в наукових інститутах Англії і Швеції.

ДОПОВІДЬ В НТШ

Ню Йорк. — У суботу, 19-го грудня ц.р., о год. 5-ій по полудні у власних приміщеннях, при 63 Четверта авеню, Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує доповідь „Слово о Законі і Благодаті" Митрополита Іларіона; „Пам'ять і Похвала Володимирові монаха Якова", яку виголосить Мирослав Лабунька.

„РІЗДВО НАВКОЛО СВІТУ"

Ню Йорк. — У п'ятницю, 18-го грудня ц.р., о год. 7-ій вечора, Український Інститут Америки у своїх приміщеннях при 2 Схід 79-та вулиця, влаштовує „Різдво навколо світу IV". Програма включатиме святочні традиції та музику різних країн, виступатимуть також ансамблі „Промінь" і „Гомін степів" під диригентуро Б. Волянської. По закінченні програми смачний буфет. Даток 10 дол.

Р. РЕҐЕН ВВАЖАЄ ЗУСТРІЧ НА ВЕРШИНАХ УСПІШНОЮ

Вашінгтон. — Підсумовуючи три дні зустрічів з генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим, президент ЗСА Роналд Реґен сказав, що можна говорити про „явний успіх" переговорів. „Останні три дні були наповнені яскравими подіями. Зустріч на вершинах вселила надію в серця людей", — заявив Президент.

„Ми, — сказав Президент про себе і Ґорбачова, — не скривали один від одного, що нас розділяє. Багато розходжень і далі залишається. Але ми взяли на себе певні зобов'язання. Тепер від нас залежить, чи будуть вони виконані".

Після останньої зустрічі з Ґорбачовим, Р. Реґен заяви, що „діялог продовжиться на вищому рівні наших урядів". Президент зазначив, що він не може бути задоволений тим, що ряд справ так і залишився невирішеним.

У четвер, 10-го грудня, перед вилетом з Вашінгтону Міхаїл Ґорбачов дав пресову конференцію. В той же день увечері Роналд Реґен виступив на крайовій телевізії і розповів про результати зустрічі на вершинах.

А перед тим, у четвер рано, в амбасаді СССР М. Ґорбачов зустрівся з віцепрезидентом Джорджом Бушом і розмовляв з ним протягом 23 хвилин. Потім вони разом прибули в Білий Дім.

Політичні коментатори сприйняли це як трамплін для передвиборчої кампанії віцепрезидента. За час свого перебування у Вашінгтоні Ґорбачов зустрівся лише з двома претендентами в Білий Дім у виборах 1988 року — з Дж. Бушом і на день раніше з лідером республіканської меншости в Сенаті Робертом Долом, з яким генеральний секретар розмовляв сам-на-сам протягом 10 хвилин.

Перед початком розмови Ґорбачова і Буша в амбасаді СССР була проведена так звана фотосесія, під час якої журналісти фотографували генерального секретаря і віцепрезидента. Під час фотосесії журналісти намагалися вивідати в тих, кого фотографували, відповіді на питання, що цікавлять всіх. „Чи будуть ще якісь договори?" — запитали Буша. „Я не хочу займатися прогнозами", — відповідав віцепрезидент.

„Чи буде договір про виведення совєтських військ з Афганістану?" — запитали Ґорбачова. „Я думаю, що це можливе, але щоб підписати договір, потрібні двоє", — відповів генсек, недвозначно натякаючи на те, що, мовляв, і від президента Роналда Реґена залежить чи виступлять совєтські війська з Афганістану.

Після розмови Буша і Ґорбачова у совєтській амбасаді відбувся сніданок, на якому, за повідомленням пресового агентства Ассошіейтед Пресс, разом з генеральним секретарем і віцепрезидентом були присутні „професори, вчені і промисловці". У повідомленні з Вашінґтону їх імена не згадуються.

Відомо, що досі лише Буш і з деякими зауваженнями Дол схвалили підписаний у вівторок договір про ліквідацію ракет. Інші чотири республіканці, які претендують на місце в Білому Домі, вважають, що цей договір суперечить інтересам ЗСА і американських союзників в Европі.

СССР ДОПОМОЖЕ РОЗБУДУВАТИ МІЛІТАРНУ СИЛУ НІКАРАҐУА

Вашінґтон. — Колишній високий старшина нікараґуанської сандіністської армії Роджер Міранда Бенґоєха, який був свого часу помічником міністра оборони Нікараґуа Гумберто Ортеґи, брата теперішнього диктатора Данієля Ортеґи Саведри заявив на пресовій конференції у Вашінґтоні, що Совєтський Союз, навіть більше того, сам генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов під час зустрічі з Ортеґою, обіцяв розбудувати мілітарну силу сандіністів і збільшити число війська до півмільйона вояків.

Очевидно, говориться про масову доставу совєтської зброї, а навіть військових літаків джетів МІҐ різного типу, танків, протилетунських гармат, „Катюш" та іншої зброї. Міранда також підкреслив, що в Нікараґуа вишколюються марксистські партизани з Ель Сальвадору, військовий виряд, харчі та інші потрібні речі для них постачає комуністична Куба, диктатор якої Фідель Кастро має вже розпрацьований плян творення подібних партизанських рухів в інших південноамериканських країнах. Тому, що Куба сама залежна від достави зброї й інших товарів із Совєтського Союзу, західні політичні і військові спостерігачі вважають, що Ф. Кастро сповняє тільки волю кремлівських керівників оборони СССР доказав, що СССР, не зважаючи на започаткування співпраці із З'єднаними Стейтами Америки, підписанні договору про відтягнення ракет середнього і близького засягу і пропаґандивної реторики М. Ґорбачова під час його побуту у Вашінґтоні, навіть не думає резиґнувати з розбудови свого другого військового пляцдарму в Центральній Америці, а масову доставу зброї для Нікараґуа сам Ґорбачов називає „конечною потребою для оборони сандіністів перед зазіханням інших держав".

Представники Адміністрації президента Роналда Реґена заявили, що вони стратили кілька тижнів часу для перевірки інформацій Міранди і все те, що він представив Білому Домові відповідає правді. Зрештою, заявив речник Білого Дому Марлін Фіцвотер „Ми маємо багато інших свідків нищої ранги від Міранди, які можуть потвердити заяву втікача".

Минулотижневі ревеляційні інформації Міранди, які були опубліковані в американській пресі в кінці тижня, викликали широкі дискусії не тільки в Білому Домі і Державному департаменті, але також в Манаґуа, бо досі ніхто з нікараґуанських втікачів не дав таких точних, спертих на документи і свідків, інформацій про совєтсько-кубинську і нікараґуанську змову в Центральній Америці, як згаданий втікач. Він, користуючись найновішими звідомленнями, діяграмами і вимінним листуванням між Ортеґою і міністерством

У зв'язку з новими інформаціями і мрією Ортеґи розбудувати і належно озброїти модерною зброєю велику армію в Нікараґуа, включно з джетовими бомбовиками, в обидвох палатах американського Конґресу розґортається широка дискусія не тільки на тему Нікараґуа, борців за волю контрас і щирости совєтських керівників до співпраці з Америкою, але також про загрозу започаткованого нового детанту Вашінґтону з Москвою.

Генерал лейтенант Колін Л. Повелл, теперішній головний дорадник Президента у справах крайової безпеки заявив, що ЗСА розглядатимуть доставу нової зброї до Нікараґуа як загрозу для Америки і тому діятимуть згідно з правилами власної безпеки. Крім того збільшення армійських частин і зброї Вашінгтон вважатиме як загрозу для інших центрально-американських країн, — заявив Павелл на телевізійній програмі Ей-Бі-Сі „Цього тижня".

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ СССР Юрій Ґромніцких формально перепросив японський уряд за порушення повітряного простору совєтським військовим бомбардувальником „ТУ-16". Пресові агентства повідомили у п'ятницю, 11-го грудня ц.р., що також представник японського уряду передав совєтському амбасадорові в Токіо листа у якому прем'єр-міністер вибачається за інцидент, але підкреслює, що Окінава є важливим стратегічним пунктом і тому Японія потрактувала цей випадок більше серйозно, як звичайно. У випадку інших країн, говориться в листі, совєтський літак напевно був би знищений.

КОРЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Вашінґтон Пост" Роберт МекКартні покликуючись на розмову із західньонімецькими дипломатами інформує, що уряд Східньої Німеччини наказав сторожам біля так званого муру ганьби припинити вогонь по тих особах, які в майбутньому захочуть без дозволу перебігти із Східньої до Західньої Німеччини чи Західнього Берліну. Сторожі можуть і мають право арештувати таких осіб і передавати їх прокуратурі для покарання і порушення східньонімецьких законів. Наказ далі залишається в силі, що прикордонники мають право стріляти у власній обороні і по військових та поліціянтах, якщо б вони пробували нелегально переходити через мур ганьби на західню сторону.

НАПЕРЕДОДНІ ВРУЧЕННЯ йому Нобелівської нагороди миру, президент Коста Ріки Оскар Аріяс закликав американський Конґрес заборонити Адміністрації президента Роналда Реґена давати будь-яку допомогу повстанцям контрас, бо мовляв, якщо центрально-американські держави дійсно хочуть осягнути мир у цьому районі світу то дальша допомога повстанцям не є доброю тактикою. Очевидно, деякі представники Адміністрації і західні політичні спостерігачі були огірченіл заявою О. Аріяса, бо він чомусь „забув" згадати про масову військову допомогу Совєтського Союзу для сандіністів і взагалі усіх марксистських повстанців в Центральній і цілій Полудневій Америці.

КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство Гсінгуа повідомило, що тисячі пасажирів хотіли дістатись на пором на річці біля Шангаю, не зважаючи на власну безпеку. У висліді замішання і застосування методів товпи, хто сильніший той перший, загинуло 11 осіб і 76 були поранені. Товпа частинно знищила пасажирський пором. Ситуацію врятували збільшені відділи міліції, які прибули на місце випадку і при допомозі слізного газу, гумових палиць і води пожежників розігнали розлючену товпу, яка чекала кілька годин на прибуття порома. Причиною запізнення, каже агентство, була сильна мряка.

ІТАЛІЙСЬКА ПРОКУРАТУРА, яка ще далі займається розслідуванням банкового скандалу, переконана, що американський Архиєпископ Пол С. Марсінкус, який свого часу був директором ватиканського банку, повинен стати разом з іншими обвинуваченими перед судом і відповісти за свої злодіяння. Ватиканські чинники, не бажаючи, щоб один з них ставав перед цивільним судом, оправдують Архиєпископа П. Марсінкуса і кажуть, що вони самі полагодили вже цю справу. Тому, що згаданий Архиєпископ був пов'язаний з цивільними особами, представниками інших банків, прокуратура не хоче відступити від своєї вимоги.

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ одобрила продовження діяння своєї Ірано-контра провірної комісії аж до наступного року, щоби мати змогу методично і акуратно розмістити секретні документи та дати можливість доступу тим, що в будь-який спосіб є пов'язані з цією справою та мусять її довести до кінця. Цей компроміс узгіднено після того, як республіканці гнівно закинули демократам, що їхня пропозиція цілорічного продовження є нічим іншим тільки політичним потягненням. Це договорення не уточнює дати скасовання комісії, але її голова Лі Гамілтон, демокат з Індіяни, сказав, що на його думку це станеться 1-го березня 1988 року.

СЕНАТ ОДОБВИВ ЗАКОНОПРОЄКТ про 26-більйонове дефіцитне зниження, включно з 9 більйонним підвисшенням податків. Це становить частину бюджетного порозуміння між Конґресом та Білим Домом. Нове підвищення податків заторкає виключно корпорації та дуже багаті особи.

ВИСОКО ПОСТАВЛЕНІ УРЯДОВЦІ Адміністрації президента Роналда Реґена заявили, що рішення чи відсилати кубинців-в'язнів назад до Куби буде передане і повірене спеціяльній комісії Департаменту юстиції. Це рішення запало тому, що кубинці, включно з тими в'язнями-демонстрантами, не довіряють Службі іміграції та натуралізації і методам, що їх вони вживали для усталення хто буде звільнений на пароль. Все це було одобрене головним Прокуратором ЗСА Едвином Мізом в розмовах з протестуючими в'язнями.

ЧИКАҐО, МІСТО, ЯКЕ ВІД 1960 року втратило половину місць праці пов'язаних з індустрією, перше взялося за справу рятування індустрії в місті. Міська управа застановляється над законопроєктом, який допоможе зберегти індустріяльні дільниці міста від земельних спекулянторів, які викуповують перестарілі магазини і фабрики та переробляють все на люксусові мешкання.

ЯК ТВЕРДЯТЬ РЕЧНИКИ Крайової наукової фундації, яка фінансує американські досліди в Антарктиці, в середу, 9-го грудня ц.р., розбився американський дослідний полярний літак, в якому загинули два члени залоги-летуни морської фльоти, а інших дев'ять були поранені. Офіційні чинники заявили, що літак розбився при приземленні.

ДОСЛІДИ ВИКАЗУЮТЬ, що пооперацйну травму можна улегшити найкраще солідною психологічною підготовою до операції. Ця підготова повинна включити не тільки наміченого пацієнта, але також і членів найближчої родини.

ПЛАТНИКИ РІЧНОГО ПОДАТКУ мають ще тільки три тижні часу на те, щоб скористати з різних способів, які допоможуть день 15-го квітня наступного року зробити менш коштовним, включаючи заплату деяких видатків ще в цьому році, а також і продаж інвестицій.

Централя кооператив випустила календар з нагоди 1000-річчя Християнства

Джерзі Ситі, Н. Дж. — В четвер, 3-го грудня ц.р., відвідали Екзекутиву Українського Народного Союзу представники Централі Українських Кооператив Америки (ЦУКА), її голова інж. Дмитро Григорчук і Степан Кравченюк, скарбник і завідуючий кредитівкою „Самопоміч" в Джерзі Сиbі, щоб вручити примірник пропам'ятного календаря ЦУКА, що саме появився на 1988 рік.

Інж. Д. Григорчук (другий зліва) вручає примірник календаря головному предсідникові УНС д-рові І. Флисові. Зліва: С. Кравченюк, головний касир УНС У. Дячук і головний секретар УНС В. Сохан.

Цей історичний календар містить 13 картин маляра і графіка С.В.Конаш-Конашевича, які змальовують історію старинної київської України, пов'язану із початками християнства та річницею, що припадає у 1988 році.

Особливо стисло пов'язаний із цією пропам'ятною датою є проєкт обкладинки календаря, на якому бачимо Володимира і Ольгу в оточенні 12-ох апостолів над якими видніють Мати Божа та Ісус Христос. Літописець Нестор та відповідно зладжений на взір старих церковних книг напис завершують обкладинку.

Календар вміщає у відповідних датах важливі історичні релігійні та культурні

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Европа затурбована незбалянсованістю зброєння

Кореспондент газети ,,Вашінґтон Пост" Едвард Коді інформує з Парижу, що хоч західньоевропейські керівники оплескували підписаний у Вашінґтоні, 8-го грудня ц.р. американсько-совєтський договір про відтягнення і знищення ракет середнього і близького засягу з атомовими головками і захоплювались, принаймні деякі з них, поведінкою совєтського керівника Міхаїла Ґорбачова, сьогодні, тільки кілька днів після третьої зустрічі на вершинах, вони, повернувшись до реальности, починають завважувати власні помилки у підготові до цього договору і власний страх перед збройною силою комуно-московської імперії.

Кожний з них здає собі справу із загрозливої ситуації, яка витвориться незабаром, тобто після ратифікації договору американським Сенатом, бо нема де правди діти, совєтські збройні сили і сила Варшавського Пакту випосажені тільки звичайною ненуклеарною зброєю утроє переважають такі ж сили Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і їхня редукція повинна була стояти передумовою до підписання договору про нуклеарні ракети.

Коли у Вашінґтоні затихли оплески після переговорів і ґучних прийнять на честь совєтського диктатора М. Ґорбачова, коментарі в европейській пресі й інших засобах масової інформації були більш як стримані, — каже американський кореспондент Коді і підкреслює, що там наростає атмосфера страху з приводу американської тенденції роззброюватись, чи радше скорочувати нуклеарну зброю до мінімуму. Не треба навіть сумніватися, що европейські альянти з НАТО настоюватимуть на переговорах про скорочення конвенційної зброї і війська, як передумови дальших розмов на тему зменшення аж до 50 відсотків стратегічних нуклеарних ракет, про що була мова у Вашінґтоні і про що говоритимуть на початку наступного року у Москві президент Роналд Реґен і М. Ґорбачов.

Керівники західньоевропейських урядів не без рації кажуть, що совєтсько-американські переговори в результаті доведуть до послаблення американської ролі в обороні Европи, до чого вже віддавна стреміла Москва, вносячи фермент у бльок альянтів ЗСА.

Колишній міністер оборони Франції Ален Пейріфіт опублікував навіть на першій сторінці ,,Фіґаро" статтю під заголовком ,,Дух Ялти" висловивши в ній думку, що вашінґтонський договір це крок вперед до невтралітету багатьох держав, що також є давньою мрією СССР. Між іншим Франція й деякі інші держави Европи вже раніше висловлювали своє застереження до переговорів Вашінґтон-Москва. Ніхто навіть не сумнівається, що в дальшому пляні Москви буде стояти вимога про ліквідацію нуклеарної сили у Франції і Великобританії і тому обидві держави категорично виступають проти всяких переговорів на цю тему. Крім цього вони мають у пляні самі розгорнути стратегію оборонної системи в Західній Европі з допомогою чи без допомоги ЗСА.

Іван Боднарук

ГОРДІСТЬ НАШОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Наша народна поезія чарує чужинецьких дослідників багатством чуття і поетичним стилем. Мусіли ми мати в княжій добі багату поезію, а її буйним, запашним і розкішним квітом є славне ,,Слово о полку Ігоревім", архітвір світової слави. Це дружинний епос, що нагадує ,,Пісню про Роляндa", ,,Беовулф" і ,,Пісню про Нібелюнґів". Це лицарська поема високоідейної і мистецької ціни. Автором її була світська людина, дружинник, мабуть, київського князя Святослава, геніяльний поет, — людина широкого світогляду й гарячий патріот.

Подія, описана в ,,Слові", — це історична основа з Київського літопису. Безмежна любов до батьківщини, основна ідея твору, підказує авторові докоряти Ігореві і Всеволодові та звернутися з закликом до князів, щоб покинули особисті чвари, власні амбіції та об'єднали свої сили в боротьбі проти ворога. Поруч високих ідейних цінностей, має ,,Слово" високу мистецьку вартість (будова епосу, живі описи походу й битв, сміливі патріотичні заклики до князів, жива участь сил природи в акції, поетичні останки давнього поганського світогляду). Автор стоїть під сильним впливом народної поезії (епітети, тавтологічні вислови, порівняння, символи). Битва зображена як весільний бенкет. Треба дивуватися, як автор зумів у малому образі вкласти так багато змісту. З почуттям великого мистця пов'язав він зорові враження із слуховими, лірику з епікою. Порівняння взяв він із життя хліборобів (жнива) і дружинників (пир). Природа в епосі живе: вона остерігає Ігоря зловіщими знаками, сумує після поразки русичів, помагає Ігореві в утечі, радіє в хвилині його щасливого повороту. Дружню руку подають собі в поемі народна і книжна поезія.

Перекладено ,,Слово" на всі основні мови світу. Багато наших письменників та вчених переклали його на сучасну мову. ,,Слово" донині не перестало бути предметом дослідів і подиву. Це предмет зависти Москви, дійсно твір світової слави. Особливо близьке є ,,Слово" до народних дум. З чужих працювали над ,,Словом" Міцкевич, Шафарик, Ганка, Ягіч, Брюкнер та інші. Переспівували В. Щурат, М. Максимович, Т. Шевченко, Б. Лепкий, Панас Мирний, Наталя Забіла, Ю. Федькович, С. Руданський, М. Матвіїв-Мельник, М. Рильський, С. Гординський. На чужі мови перекладали й переспівували Альфред Янзен (швед), Янка Купала, Майков, Авґуст Бєльовскі й Лепкий (польська мова). ,,Слово" відбилося своїм стилем і тематикою та творчості Маланюка й раннього М. Бажана, Ол. Стефановича, О. Лятуринської і К. Гриневичевої.

В польській літературі високу оцінку дав ,,Слову" Міцкевич. Перший польський переклад зробив Ґодебський 1821 року, переклав Юліян Тувім.

У нашій літературі княжої доби зустрічаємо твори, якими не можуть похвалитися ні наші ближчі, ні дальші сусіди. Згадати хоч би наші чудові літописи, до яких навіть не вмилися чужі сухі хроніки. Наша ,,Руська Правда" — це перші писані закони на слов'янських землях, наша народна поезія чарує чужих дослідників багатством чуття, кольоритом, поетичним стилем. Від лихої долі, яка нам не щадила важких ударів, потерпіла найбільше наша стара поезія. Грецькі духовники, а потім теж інші, поборювали нашу давню поезію.

Цього року святкуємо 800-річчя ,,Слова о полку". Постало воно між 1185 і 1187 роками, бо в 1185 році відбувся похід на половців, а 1187 року згадується в ньому Ярослав Осьмомисл, як ще живий, і рани молодого князя Глібовича, що теж помер у 1187 році. Подія, яку оспівує автор ,,Слова", правдива, історична. Вона записана в Київському літописі. У квітні 1185 року чотири сіверські князі, новгородський Ігор Святославич, син його, путивльський князь Володимир, рідний брат Всеволод курський і трубчевський, і братанич Ігоря, Святослав, не кажучи нічого великому київському князеві Святославові III, вибралися проти половців. Першого дня перемогли. А другого дня бій скінчився погромом русичів. Всі князі попали в полон і багато дружинників. Багато полягло. Ледве 15 людей спаслося.

Декілька слів про половців (куманів; кипчаків). Це був народ тюркського походження, що прийшов в українські степи слідом за печенігами й торками та залишилися в них яких 200 років, поки не погромили їх татари. Через них було для нас втрачено Тьмутороканське князівство, був надовго перерваний давній торговельний шлях ,,з варяг у греки". Залишився по них слід у назвах таких осель: Умань, Кумань та запозичення з їх мови: кощій, чага (бранка), товмач, булава та ін. Автор ,,Слова" є під впливом Бояна. Згадка про Бояна заступає у творі апострофу до якоїсь вищої сили, до богині в Гомера, до безсмертної душі у Кльопштока, до вітчизни та її опікунки, Матері Божої, у Міцкевича.

Плач Ярославни, яким автор починає третю частину своєї поеми, є ніби спонукою до втечі Ігоря з половецького полону. Любов до вітчизни є особливою ідеєю ,,Слова". В час лихоліття, тікаючи перед нападами кочовиків на північ, занесли наші люди поему на чужу землю. Випадково знайшов її, і то не рукопис, а його відпис, російський бібліофіл граф Мусин-Пушкін у манастирі в 1795 році. В 1800 році він видав твір друком разом з його перекладом на російську мову. Але 1812 року, коли горіла Москва, згорів і друк. Залишилося тільки не зовсім поправне друковане видання і копія його, зложена для цариці Катерини II. Копія теж ледве чи точна й вірна, тому маємо сьогодні в ,,Слові" чимало ,,темних місць". Довго не хотіли вірити, що це твір автентичний. Але знайдено інші пам'ятки княжої доби, на яких відбився вплив ,,Слова о полку". До тих творів належить ,,Слово про Мамаєве бойовище", де є опис перемоги князя Дмитра Донського над ханом Мамаєм у битві на Куликовому полі 1380 року. А далі ,,Задон-

(Закінчення на стор. 4)

О. Губчак

РОЗМОВА ЗІ ЗЕМЛЯКОМ З УКРАЇНИ

Недавно я мав нагоду розмовляти зі земляком з України, що приїхав на відвідини до рідні. Питаю, чи нова ,,гласність" принесла які полегші, а він відповів, що деякі полегші є в господарському житті, але в — релігійному навіть гірше. На кілька днів перед його від'їздом до Америки в сусідньому селі міліціонери порубали в церкві образи, престоли, вивезли за село і спалили. В другому селі де люди відновили церкву і самі молилися, церкву цю замкнули, так що люди не можуть там ввійти. Це така пімста за це, що українські католики заявили свій вихід з підземелля. Виходило б, що цей крок був передчасний. Мій земляк — людина інтелігентна і бувала і відбув кілька років концтабору, але не втратив здорового українського гумору і свої оповідання переплітає й ілюструє дотепними жартами на тему життя під совєтською владою.

Він сказав, що економічна полегша принесла такі ,,великі" підприємства приватні, як станки гострення ножів, дозволено жінкам робити панчохи і скарпетки і їх продавати (досі не можна було), очевидно все за дозволом і оплатою і тільки одна особа працює. Про загальний стан совєтської господарки він розповів такий жарт: два старики розмовляють і роздумують — чи краще по смерти піти — до американського чи совєтського пекла, бо американське пекло гірше: там подостатком усякого палива, американські чорти — добрі робітники і добре підганяють грішників. А в совєтському пеклі — всього брак і палива, і дров не довезуть, машинерія ,,не работає", а совєтські чорти на роботі або п'янствують або в карти грають та й не дуже уважають на грішників і їм легше в совєтському пеклі приходиться. Це такий натяк на хаотичний стан совєтської господарки.

Або так: совєтський хліб найліпший у світі, очевидно, бо спечений з американської муки. А Брежнєва називали ,,чудотворцем", бо він ,,посіяв у Казахстані, а жнива зібрав в Канаді"... Чи п'ють люди? П'ють, навіть за здоров'я НКВД, а це на те, щоб до нас не приїздили і нам не докучали".

А як із шкільництвом? Він каже, що в Києві на 530 шкіл є лише 27 українських, у Харкові тільки дві, — українські, а в Донецьку немає жадних. В Криму, коли взяти до уваги його населення — то половина його це українці, а половина росіяни. Але чи є там українські школи, то він не знає. Він сказав, що люди, які приїжджають із східніх областей офіційно говорять по-російськи, але в себе вдома вони розмовляють по-українськи.

Мій співрозмовник сказав, що молодь є свідома усіх цих явищ і своє ставлення до комунізму ілюструє таким жартом: ,,Ті комуністи, що перше прийшли були ліпші, бо скоро забралися, а ті, що прийшли пізніше — гірші, бо засілися і не хочуть вступитися".

Він був теж на Сибірі і знає, що під Уральськими горами Москва має величезні сховки на всяку зброю і бомби, просто цілі підземні міста. В околиці — на яких сто миль простору — довколо можуть перебувати тільки люди зі спеціяльним дозволом, а американська розвідка з повітря тут нічого не вдіє. Тому навіть постав такий жарт: американці післали на Сибір свого шпигуна, вбрали його, як російського обивателя, навчили російської мови і казали вдавати ,,русского". От зайшов той шпигун до якоїсь хати, казав якійсь старій жінці дати собі водки і випив її душком. А баба тоді каже: ,,Ти говориш як русский, п'єш водку як русский, але ти не русский". ,,А звідки ти знаєш, що я не русский?" ,,Бо ти є чорний, а чорних в совєтів нема". Це такий злобний натяк на недолугість американської розвідки і на американське слабе знання географічних і національних умовин в світі, зокрема на Сході Европи.

Отже як все показує, то совєти далі зброяться, а всяке роззброєння — типовий совєтський обман. Не вірять там теж у успіх ,,гласности". Москва в своїй історії переходила коливання між Европою і Азією: була довго під татарським впливом, потім від Петра великого почалася европеїзація, що ще не дуже запустила коріння, а вже знову прийшов комунізм, зворот до Азії із такими азійськими провідниками як Ленін, Сталін, всякі Троцькі, Кагановичі аж по Андропова, які не узнають европейського індивідуалізму, лиш ідеологію товпи — орди. Петро Великий мав легку роботу: обголив боярам бороди і вбрав в европейські убрання і европеїзація почалася. Не так з Ґорбачовим, він ледве почав деякі зміни, а вже під натиском комуністичних старожилів мусів сказати, що реформатори вже ,,перестаралися". Отже виходить, що ,,гласність" буде таки тільки ,,показухою" для замилення очей Заходу, а Захід наївно, на жаль, їм вірить.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Відзначення Листопадового чину в Ню Йорку

Оце скромне Листопадове свято відбулось в неділю, 15-го листопада ц.р., у шкільній залі Ашер Леві. Цього дня були в Ню Йорку й інші імпрези. Виринає поважний і болючий запит, чому це так? З другого боку, неділя 1-го листопада була ідеальним днем для відбуття цього державницького свята; навіть не було жадних імпрез. Чому не було національної урочистости в найвластивіший день, 1-го листопада? Тут може можна і знайти, але тільки деяке оправдання, бо саме вибрано нову управу Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Ню Йорку, де головою став молодий журналіст Ігор Длябога. Отже члени нової Управи комітету мусять привчитись працювати так, як належить. Це не зовсім легкий, а зате дуже важливий і відповідальний національно-громадський обов'язок.

Ось хоч би програма концерту (друга частина) була, цим разом, дещо закоротка. Можна було взяти ще якусь одну інструментальну точку (скрипку, фортепіян, віольончелю) або хоч би ще одну (жіночу) деклямацію. На початок імпрези не можна в жадному разі назначувати дві пори дня: 2-га і 2:30 год. На уклад і коректу програмки треба дуже вважати. Ім'я композитора Фоменка не є Хоменко (хоч може первісно воно таке було). Справу укладу програми концерту треба опрацювати і вирішити зосереджено і ясно далеко ще перед його початком.

Після відспівання американського гимну сопраністкою Ларисою Маґун-Гурин, новий голова КОУАО Ігор Длябога відкрив святково, свобідно і коротко урочистість. Патріотичну доповідь виголосив відомий виховник нашої молоді Корнель Василик. Він чітко з'ясував засаду, що найвагомішим завданням українського народу це не свари за форум влади чи уряду, а в першій мірі, здобуття повної незалежности. Державної самостійности і волі ніхто нам не принесе в дарунку, тільки ми самі мусимо здобути її.

Чомусь воно починає ставати прикрою і гідною осуду звичкою, що співачки чи й інструменталісти подають заголовки композицій до надрукованої програмки, однак інші речі виконують вони пізніше на концерті. Так у музичному світі не водиться. Так ніколи не було і в нас. Тільки тепер такий хаос починає ширитися. Треба вдома добре обдумати, яку композицію вибрати на виступ і того дотримуватися. В іншому випадку — це неповажність у кожному напрямі. На цьому бо тратить не тільки здезор'єнтований слухач, але і цілий престиж імпрези.

,,Жита" Гнатишина були в програмці і співачка виконала їх, однак замість у програмці ,,Місяцю ясний" Гулак-Артемовського, ми почули, навіть без заповідження, ,,Синю Чічку" Гайворонського, яка і краще лицювала до Листопадової ідеї. Проте розгубленість слухача залишилася. Знову Юрій Прятка виступив з патріотичною деклямацією без заподання заголовку в програмці, а теж без виявлення заголовку і авторства поезії на сцені.

Капеля бандуристів ,,Гайдамаки" не подає до програмки заголовків виконуваних пісень взагалі. Талановитий і дуже грамотний В. Юркевич, який сьогодні вже не живе, завжди чинив навпаки. Цей ансамбль зовсім добре зіспіваний. ,,Встає хмара з-за лиману" — гарна Стеценкова пісня, проте занадто часто виконувана. Це треба брати під увагу. Заповідження заголовків на сцені знову буває не зовсім виразне. Отже публіка почула ще дві повстанські пісні та стрілецьку ,,Ой у полі верба". Самозрозуміло, що тоді, в цій останній, треба співати ,,Гей аж там ідуть Стрільці Січові", а не ,,...славні козаченьки". Треба йти не за совєтською платівкою, а за співаником українських січових стрільців ,,Сурмою" й самою логікою.

Ще раз виступила Л. Маґун-Гурин при досвідченому фортепіяновому супроводі Тані Поташко. І повторно замість надрукованої в програмці ,,Піду, втечу" Людкевича, почули ми ,,Айстри" Лисенка (слова Олеся), які своїм трагічним змістом не підходять під піднесений, державницький настрій Листопадового дня. ,,Любіть Україну" Фоменка (слова Сосюри) була тут зовсім на місці.

Назакінчення ансамбль ,,Гайдамаки" виконав ще кілька патріотичних пісень: ,,Нічка була темна", ,,Ой, при лужку", ,,Світить місяць". ,,Ой літа орел" Стеценка занадто обспівана пісня. Треба залишити її в спокої на деякий час. Йдучи за оплесками публіки, як наддаток, почули ми ,,Ой зійшла зоря" в обробці Леонтовича. До цієї прекрасної, релігійно-патріотичної пісні мусить мати соліст-баритон дуже гарний голос. Голос у Васькова до тої пісні не надається. Тому і не має толку співати цю пісню тому ансамблеві. Там є молодий тенор, який, з бігом часу, повинен би стати помітним солістом.

Публіці цей ансамбль подобається. Може більше добором упівських і патріотичних пісень, як самим їх виконанням. Бандуристи (двох бракувало) грають супровід до пісень зовсім добре і чисто.

Урочистість закінчено національним гимном що його проспівали всі присутні. Треба сподіватись, що на наступній імпрезі, свята Державности, буде більше учасників.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ В. ЧОРНОВОЛА ДО М. ҐОРБАЧОВА

I.

Шановний Генеральний секретарю!

Увесь світ із не абияким зацікавленням стежить нині за Вашими нелегкими спробами втілити в життя деякі нові для совєтського суспільства демократичні ідеї. Та хоча Ви називаєте теперішні зміни в країні революційними, доводиться із жалем констатувати, що це покищо ,,революція слів". Щоб зламати міцний хребет партійно-совєтської бюрократії, Вам явно не вистачає активних і чесних союзників та помічників. Їх значно побільшає, якщо перестанемо замовчувати і відстоювати на задній плян перебудови такі важливі проблеми, як право на вільну критику й леґальну опозицію та національне питання.

Дозвольте ж поділитися з Вами міркуваннями про ці проблеми людині компетентній, що понад двадцять років ходить у ,,дисидентах" і ,,націоналістах", випробувала на собі майже увесь арсенал засобів гамування вільнодумства (окрім хіба ,,психушки"): заборону на професію, адміністративні переслідування, цькування рідних і друзів, 4 суди, серед них і за підленько зфабрикованою кримінальною справою, 15 років тюрем, таборів заслання і т. п.

Так зване дисиденство, не можна, звісно, зводити до ,,купки відщепенців" (за недавньою брежнєвсько-андроповською термінологією) і обмежувати декількома тисячами репресованих за ,,антисовєтську пропаганду", ,,нак[illegible]ькі вигадки", релігійні переконання. Ми — лишень верхівка айсберга, поодинокі (часом випадково виховані із маси) представники тих здорових сил, які протистояли застоєві і бюрократизації совєтського суспільства, а в неросійських республіках ще й великодержавно-шовіністичній політиці денаціоналізації.

Поволі готуючи в надрах застою сьогоднішні зміни, підшукуючи однодумців, постійно ризикуючи зробити завчасний крок і бути викинутим із керівної верхівки, Ви ж бо теж були в брежнєвському керівництві кимсь на кшталт дисидента. Та й чи такі вже далекі від Ваших поглядів, висловлених на червневому Пленумі ЦК КПСС, думки висловлені, наприклад, майже двадцять років тому у полемічній самвидавській статті, за яку мені тоді щедро відміряли 9 років табору і заслання: ,,Крім нашої надцентралізації сучасний світ знає інший принцип розвитку економіки, що передбачає найширше самоуправління окремих економічних районів чи навіть окремих промислових комплексів і підприємств при зведенні ролі центру тільки до консультативно-корегуючої. Хрущовські совнаргоспи і затіяна тепер економічна реформа в СССР (мова йшла про мертвонароджену реформу 1965 року — В. Ч.) — це фактично непослідовні і несміли кроки в тому ж напрямку, викликані кризисними проявами у нашій економіці. Та ці кроки не давали і не дають очікуваного ефекту, поки буде існувати бюрократично централізоване гальмо, що душить усяку ініціятиву знизу. Питання централізація чи широке самоврядування — це ж бо не тільки національне питання..."

А думки про нелад у національному господарстві Союзу, критику мовної політики у республіках, за яку нас ще недавно запихали у тюремні камери, повторюють сьогодні із трибун і в пресі провідні совєтські письменники (навряд чи це раптове прозріння, швидше всього вони теж були в ті роки прихованими дисидентами, також думали інакше, аніж Брежнєв, Андропов, Щербицький...). Отож варто було ще років 15-20 тому прислухатися до голосів ,,антисовєтчиків" і ,,націоналістів".

Здається, декому неохота сьогодні визнати за так званими дисидентами пріоритет у постановці практично всіх тих ,,перебудівних" проблем, про які тепер забалакали з різної висоти трибун поспіхом перебудовані (в основному на словах) із бюрократів у демократи партійно-совєтські функціонери і якими аж захлинаються, демонструючи дещо запізнілу сміливість і принциповість, літератури на взірець теперішнього редактора ,,Огонька" Коротича або поміченого, кажуть, особисто Вами Б. Олійника, усі стогнання якого про сумний стан рідної мови, є вивалашені переспіви думок тих репресованих в 60-70-ті роки чесних українських патріотів, яких Б. Олійник, обдарований державними преміями, підвищеними гонорарами і командними постами в Спілці письменників України, не соромився тоді вселюдно обкидати брудом.

Цілком логічний висновок, що саме у жорстокому придушенні всього вільнодумства, духу критики і сумніву одна з найголовніших причин того застою — суспільно-політичного, духовного і економічного — в якому опинилася країна на протязі цілого двадцятиліття. І так само логічно думати, що самої офіційної, реґляментованої, підконтрольної партійним органам ,,гласності" для духовного оздоровлення суспільства і руху вперед замало і що необхідно у тих чи інших формах допустити те, що можна назвати інакодуманням, леґальною опозицією чи просто незалежною критикою. Якщо у всіх принципових випадках Вам потрібні покликання на Леніна, то можна згадати, як терпляче ставився він до опозиції і опозиціонерів у самій партії, як радив вишукувати зерно істини навіть у критиці злої еміґрантської преси, як вчив соратників і наступників: ,,не треба вбачати ,,інтриґу" чи ,,противагу" в інакшедумаючих чи інакшечинячих, а цінувати самостійних людей".

Звичайно, толерантність до опозиції, що є елементарною передумовою всякої демократії, навіть соціялістичної чи буржуазної не припаде до смаку тим, хто викоріненя вільнодумства зробив для себе прибутковою професією та східцями кар'єри і особливо лютому на всяку критику Його Препохабію совєтському бюрократові, який під димовою завісою ,,ідейної боротьби" витворяв та й продовжує витворяти ,,ледь обережніше" те, що нині скромно називається ,,соціяльною несправедливістю". За прикладами йти недалеко: якраз тоді, коли львівські чекісти були зайняті облавами за поетами, художниками, критиками, винюхуючи крамолу в найбезневинніших поетичних рядках, коли місцеві партактивісти і пропаґандисти з наснагою відміняли на різних зібраннях і в пресі наші імена і гидко зводили порахунки з нашими родинами, безсоромно — не дуже й маскуючися (кого боятися? влада своя...), влаштовували барські оргії, розгнуздана група партійно-совєтських апаратчиків на чолі з таким собі удільним князьком — кандидатом у члени Політбюра ЦК КПУ, першим секретарем Львівського обкому партії Добриком. Чи можуть сьогодні повірити наші земляки у перебудову, а дрібні злодійчуки засоромитися і розкаятися, якщо замість лави підсудних цей брежнєвський підкидьок, казнокрад і хабарник змився в резервну московську квартиру, а його соратники, трошки покаявшися і відбувшися тільки легеньким переляком, бігом ,,перебудувалися" і продовжують вчити український народ комуністичної принциповости і комуністичної моралі гарантія, що, дочекавшися інших часів, такі привілейовані пристосуванці, що хитаються, як у відомому анекдоті ,,тільки разом із лінією партії", не перебудуються у зворотню сторону, не причеплять Вам, Михайле Сергійовичу, гучне назвисько (згадайте Вашого попередника за реформами ,,волюнтариста" Хрущова, або ,,абтаркіота" Шелеста на Україні) і, маскуючи своє паразитування на народній шиї, не організують черговий похід проти нових ,,ворогів народу", ,,антисовєтчиків", ,,дисидентів" і ,,націоналістів?"

Продовження буде.

АРХИЄПИСКОП АНГЛІКАНСЬКОЇ Церкви Роберт Рансі заявив кореспондентам, що напад на нього у деяких виданнях, приносить шкоду в першу чергу для Церкви. Поінформовані особи кажуть, що критика згаданого архиєпископа розпочалась після того, як у полон до терористів попав його висланник Террі Вейт, який ще й досі перебуває в руках мусульманів-шіїтів. Деякі з них, зокрема проіранська група терористів, вимагають за нього від Англіканської Церкви 4 міл. дол. викупу, але церковні чинники категорично відмовляються говорити на цю тему.

Ще про збірку на будову бурси у Білому Борі

Філядельфія (ЗУАДК). — Щоденник „Свобода" з 6-го серпня ц.р. помістив вістку секретаря Манітобської філії ССУК Осипа Сливинського про те, що у Білому Борі біля Кошаліна розпочато будову бурси для українських дітей у Польщі, де вже існує школа ім. Тараса Шевченка, що є одинокою з навчанням українською мовою. Учнями школи є діти українських переселенців, а головно лемків, розсіяних по всіх закутинах Польщі, після того, як їх насилу викинено з прадідівських земель.

Будову гуртожитку-бурси по довгих приготуваннях громадського комітету розпочато в вересні 1986 року, фінансуючи її фондами із пожертв українців у Польщі і на поселеннях в країнах західнього світу. Плянуючи будову того гуртожитку, комітет розраховував на поважні субсидії-дотації від польської держави, але через економічні проблеми передбаченої фінансової помочі не одержано. А щоб продовжувати розпочату будову, громадський комітет звернувся із закликом до людей доброї волі допомогти закінчити будову, присилаючи свої добровільні пожертви.

Поміщуючи цей заклик, Осип Сливинський із рамени Манітобської філії ССУК апелював до всіх **українців Канади й Америки своїми щедрими пожертвами допомогти закінчити будову бурси-гуртожитку для українських дітей у Польщі і тим самим дати їм можність вивчати мову їхніх батьків. У заклику було сказано, що пожертви в Канаді належить висилати на адресу централі ССУК у Торонто, а в Америці на адресу ЗУАДКу у Філядельфії. Точні адреси були подані.**

Здавалося, що коли читачі української преси прочитають такий розпачливий заклик, то поспішать із фінансовою допомогою на таке благородне діло — дітям наших земляків. Але дійсність виявилася іншою: за час проголошення збірки, від 6-го серпня до 15-го листопада ц.р. до Канцелярії ЗУАДК вплинуло пожертв 9.361 доляр і ту суму трьома ратами передано будівельному комітетові у Польщі. Не знаємо висоти збірки в Канаді, як також не знаємо про індивідуальні посилки грошей на конто комітету у Польщі. Але „Нашае Слово", одинокий часопис, що друкується українською мовою у Варшаві, інформує про тривожні вістки: фінансова поміч є конечна і то зараз. Коли б наші фінансові установи й діючі організації та люди доброї волі зрозуміли невідрадне становище наших земляків-братів лемків, то бурса-гуртожиток була б давно збудована, обладнана модерним устаткуванням та було б запевнене відповідне прохарчування дітям, які прагнуть вивчати українську мову.

Говорячи про пожертви, які вплинули до канцелярії ЗУАДКу, то вони були різні. Коли йдеться про індивідуальних жертводавців, були від 1,000 дол. до одного доляра, а установ від 3,000 до 20 долярів, а саме: Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) 3,000 долярів, о. парох Н. Н. 1,000 дол., Фундація „Добро Творити" д-ра Миколи і д-ра Олексія Ценків — 850 дол. По 500 долярів: Степан Кочут, Микола Когут, Любомира й Ігор Коцури. Збірка відділу Українського Патріярхального Т-ва в Гемонд-Мінстер, Індіяна, — 468 долярів. Збірщик Іван Василів. (Більші пожертви були: по 50 дол. голова комітету Володимир Бровар і Б-тво св. Йосафата при УКЦеркві в Мінстер, 40 дол. Микола Гнатик, по 25 дол. Українське Патріярхальне Т-во Гемонд-Мінстер, Союз Українок Відділ 102-ий в Гемонд-Мінстер, Сестрицтво при УКЦеркві в Мінстер і Мирослав - Марія Лібер, Степан Овояк 20 дол., по 10 дол. В. Турчинський і М. Головатий. Інші пожертви були від одного до п'яти долярів). По 250 дол. пожертвували Окружний Комітет УНСоюзу — Філядельфійська Округа і Ярослав Михайлович. Збірка української громади в Лорейн, Огайо — 245 долярів, голова громадського комітету Степан Ганчарик. У св. п. проф. Олександра Татомира (секретаря ЗУАДК) зложено пожертви 180 дол. (пожертвували: Ярослав і Люба Татомири 100 дол., Євген і Марія Турянські 40 дол., Леся і Роман Городиські та Ольга Лукасевич по 20 дол.), Ярослав Кравчук 125 дол., а по 100 дол., пожертвували: Іван Козій, Володимир Ганас, Стефанія Шипула, Ярослав Рублєь, Неоніля Кліш, Ярослав Млинко, Ірина Ґавур, ОУА „Самопоміч" Нюарк, Н. Дж., і Михайло Гладкий. Василь Воронка пожертвував 60 дол., по 50 дол. пожертвували: Юлія Вертипорох, Ярослав Мричко, Лев Мельник, Іван Стебельський і Дарія Кузик. По 25 дол. — Евстахій Юркевич, Степан Гавриш і Спортове Товариство „Чорноморська Січ" Нюарк, Н. Дж., Петро Байко зложив 21 дол., по 20 дол. — Марія Ґардійчук, Зенон Савицький, Юліян і Марія Сухарі, Еміліян Цегелик, Василь Никорчук і Софія Бурий (ОЖ ООЧСУ Парма). По 15 дол. — Володимир Сенижак, Д. Шморгун і Роман Завицький та 10 долярів — Юліян Бачинський, а І. Губчак зложив два доляри.

Чи потрібні коментарі, коли прочитаємо список жертводавців? Ні, але ніколи не є пізно поспішити з допомогою, на яку чекає молодь. Напевно багато із них могли б мати кращу професію, ідучи до державних шкіл. Отже поміч є потрібна.

Канцелярія ЗУАДК майже кожного дня одержує листи з Польщі, прохаючи фінансової помочі, або висилки вживаних річей. Ось що пише 17-на студентка Данута українською мовою: „Пишу до Вас про поміч-допомогу. Я маю 17 років, є щупла, 166 центиметрів росту, вчуся української мови і виступаю в ансамблі пісні й танку 'Дучка'. В тім ансамблі треба мати вишивану сорочку, але я її не маю. Моя мати вишила б мені, але нема полотна на сорочку-блюзку. Я є півсирота, батько помер у молодому віці і лишив нас п'ятеро дітей". До листа є долучена фотографія вродливих дівчат ансамблю „Дучка". Знаємо, що таких ансамблів і хорових одиниць є понад 80 на терені Польщі. Всі ми насолоджувалися виступом чоловічого хору „Журавлі", а зараз ще свіжі спомини про виступи на американській і канадській землі славного ансамблю „Лемковина", який зачарував усіх своїм мистецтвом.

Згадуючи жертводавців, аж напрошується згадати кілька речень з листа Ярослава Рубля, який пише: „Пригадую собі нашу студентську безнадійність у переселенчих таборах у Німеччині, де яка-небудь допомога була благодать Божа. Уважаю, що допомога нашим дітям — це святий обов'язок нас всіх, головно коли навчання відбувається рідною мовою. Прошу прийняти наш скромний даток 100 долярів та щасти Вам Боже у Вашій праці". Також прикладом можуть послужити Відділ Українського Патріярхального Т-ва в Гаммонд-Манстер, Індіяна, який зібрав 468 долярів, та громадський комітет у Лорейн, Огайо, — 245 долярів, які перевели збірку з власної ініціятиви. Коли б таких примірних громад було більше, то викінчення будови було б запевнене. Але тому що збірка дальше продовжується, то віримо, що українська громада не забуде дітей наших братів лемків і поспішить з фінансовою допомогою, а головно тепер, коли в Польщі ціни на харчі та інші товари піднесено. Пожертви належить висилати до канцелярії ЗУАДК у Філядельфії, подавши, що це є на „Будову бурси в Білому Борі". United Ukrainian American Relief Committee, Inc., 1319 West Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141.

„Українська духовість" — цикл викладів у філії УКУ

Заходами дирекції філії УКУ і осередку праці НТШ у Філядельфії почався при філії УКУ курс п. з. „Українська духовість в рамках 1000-ліття Християнства". Перший виклад у цьому курсі відчитав проф. Григор Лужницький 10-го листопада.

Відкриття провів д-р Леонід Рудницький коротким виясненням, що таке духовість у християнській історіографії на Заході та її дві загальні відміни в християнстві. Духовість відноситься до досконалости у вірі і служінні Богові і до засобів, як цю досконалість осягнути. У духовості є активність — тобто вправи, щоб осягнути досконалість, та містика — надприродний стан, в якому людина має ближчий контакт з Богом та при якім не раз діються явища, як наприклад, привиди, левітація та чуда. Відміни духовости християнської сконденсовані в латинській приповідці „ex oriente lux, et ex occidente lex", що значить „зі Сходу світло, а зі Заходу закон". Західня християнська людина має більш раціональний підхід до духовних справ, а східня більш чуттєвий.

Представив д-ра Лужницького д-р Богдан Романенчук, голова осередку праці НТШ у Філядельфії, який є співспонзором викладів. Д-р Романенчук розказав присутнім про вклад проф. Лужницького в різні ділянки культури, відмічуючи, що Лужницький був літературним редактором преси Івана Тиктора на Україні, а пізніше редактором газети „Америка" у Філядельфії. Його головний науковий твір, згідно з Романенчуком, є „Історія Української Церкви між Сходом і Заходом". Професор Романенчук теж підкреслив, що Лужницький належав до католицького товариства „Логос", яке між своїми членами включало таких письменників як Василь Лімниченко-Мельник, автор п'ятьох збірок поезій, та який пізніше став священиком, Роман Сказинський, якого згодом розстріляли большевики, Олександер Мох (Араміс), Василь Маковський і інші.

Темою доповіді д-ра Лужницького було походження української духовости — звідки повстала, як можна більше про неї довідатися та що з нею діється сьогодні.

Духовість походить від „духа". Філософічно говорячи, дух це віддих, подих, знак життя, нероздільний та нематеріяльний компонент дійсності, який робить порядок із матерії. В ідеалістичній філософії, до якої й належить християнська богословська філософія, дух — це нематеріяльна істота, яка є обдарована розумом та волею. Дух теж може мати значення збірності, так як, наприклад „дух степів". В матеріялістичній філософії, головний вияв якої сьогодні є марксизм, дух це стан зорганізованої матерії та поза нею не існує.

Українська духовість має свої початки у передхристиянських часах. Найкраще джерело інформації про цю духовість є фолкльор передхристиянської України. Це тому, що у фолкльорі є виявлені засади і вартості тутешніх людей.

Цікавий приклад раннього українського фолкльору є переказ про т. зв. „степових баб", які знаходяться по сьогоднішній день на наших землях та які, гадають археологи, стоять ще від VI ст. по Христі. Вони подібні до монгольських баб, тільки що визначні більшою різноманітністю декорації. У переказі згадано, що ці баби — це колишні люди, сотворені ще перед сонцем. Як було сотворене сонце, деякі з них висипали кургани - могили, щоб ближче сонця стояти та так могти хулити його. За такий акт Бог прокляв цих людей закам'янілістю. У пізнішому етапі подорожній у степах зупинивсь однієї ночі біля баби, щоб переночувати. Бачив він у темряві диво — недалека баба перейшлася зі свого кургану до своєї сусідки, під якою він лежав, та спитала її, що останньо роблять люди. Сусідка відповіла, що люди далі носять Святу Вечеру один до одного та відвідують брат брата на Різдво. Почувши це, прибула баба зітхнула й сказала: „Виглядає, що будемо ще довго закам'янілі". З цього переказу ясно, що сильна родинність існувала ще у передхристиянській Україні, цю вартість виявлено у звичаях, яких не знаходиться у сусідніх поляків чи москалів.

На Україні з часом з'явилося християнство, яке синкретизувало вищезгадану та й інші не протилежні християнству вартості ще кілька століть перед кн. Володимиром, та піднесло ці вартості на вищий духовний рівень. Українське християнство мало складні початки, маючи джерела не тільки просто грецькі, а й скитські, ґотські та й, можливо, навіть юдео-християнські. Ці різні течії етнічних духових вартостей, з яких частинно повстала українська духовість пізніших століть, треба черпати з фолкльору даних часів. Одне надзвичайне джерело, з якого й досі не користалося вповні, є Печерський Патерик. Він написаний якраз у переходових часах між прото- і державним християнством на Україні. У ньому знаходиться багатство інформацій про вартості, які ввійшли в склад української духовости.

Сьогоднішня історична доба, яка мала свої початки ще 400 років тому, визначна розповсюдженим виключенням Бога з життя, щоб не чути ваги відповідальности, яку люди з природи своєї супроти Нього чують. Атеїзм не є сьогодні тільки поняття, що Бог не існує, а навпаки, стало активним зусиллям відібрати Богові право існувати, тобто антитеїзм. І так на світі знаходяться дві форми відхристиянізації — на вільному світі людство добровільно виключає Бога з життя, а в поневолених марксизмом країнах насильно нищать поняття Бога.

Щодо української духовости в теперішніх часах, є ясно, що серед українців на заході є байдужіння до рідної Церкви та звичаїв, які конкретно виявили духові вартості, а на Україні є агресивне нищення совєтами не так Української Церкви як нищення української духовости, без якої українець тратить свідомість свого духового й національного походження. Приклади совєтського нищення української духовости видно у святкуванні „дня природи" замість Великодня (разом із писанками), печення пасок з нагоди 1-го травня і т. п.

Після викладу хтось запитав, чому за останніх 25-30 років християнство так скоро занепало. Проф. Лужницький відповів, що смерть Бога необхідна, щоб людина стала богом, і з огляду на вибух технологічної та інших „творчостей" в останніх трьох десятиліттях, не дивно, що людям легше останньо відкинути Бога.

Після жвавої дискусії відбулася товариська зустріч.

Мгр Адемар Р. Раковський

У Бразилії відзначено 50-ту річницю Вінницької трагедії

Відгукуючись на заклик Комісії деколонізації при СКВУ: „Пам'ятаймо про Вінницю! У 50-ту річницю цього жахливого злочину над нашими братами і сестрами станьмо їхніми устами, заговорім світові голосно про московську колоніяльну народовбивчу політику в Україні! Жадна чесна українська людина не має морального права мовчати про Вінницю!", в Куритибі, столиці провінції Парана, відзначено цю жахливу Вінницьку трагедію.

Зорганізував це відзначення о. Августин, Діткун, ЧСВВ, парох української католицької церкви Різдва Божої Матери, який, крім дуже доброго душпастиря, відзначається великим патріотизмом.

У неділю, 11-го жовтня, у вищевказаній церкві, в 9-ій годині почалася урочиста Служба Божа, яку відслужив сам о. Августин Діткун, а співав український церковний хор під керівництвом маєстра Адама Барана.

По середині церкви, перед вівтарем, знаходилася символічна труна, вкрита українським національним прапором, з тризубом попереду, а позаду з написом: „У 50-ту річницю Вінницької трагедії".

Перед початком Панахиди увійшли прапороносці з бразилійським і українським прапорами, які стали по обох боках труни, а хористи, зійшовши з хорів і ставши перед труною, разом зі священиком відслужували цю сумну Панахиду за помордованих синів і дочок України найжорстокішим способом, найбільшим людожером світу, яким є Москва.

Дуже зворушливу проповідь виголосив о. А. Діткун. Він розповів як за єжовщини в 1937-1938 роках Вінниця стала місцем масового винищування українців, небажаних московській окупаційній владі. Коли в травні-липні 1943 року тут почали розкопувати масові могили, виявлено їх було 66. Міжнародна комісія, в склад якої ввійшли лікарі та представники Червоних Хрестів Бельгії, Болгарії, Фінляндії, Франції, Італії, Югославії, Швеції, Чехо-Словаччини, Румунії, Голляндії і Угорщини, підтвердила знайдення в тих могилах 9.439 забитих, переважно постріляних в потилицю. Серед них було 169 жінок. Відступ німців перервав розкопи й досліджування, які були б виявили ще більшу кількість московсько-большевицьких злочинів.

Окупант України мовчить про Вінницю, а міжнародні організації та уряди держав вільного світу закривають очі на гори трупів і річки крови. Тому ми, як брати і сестри помордованих у Вінниці, маємо національний обов'язок піднести нашу спільну молитву за душі синів і дочок України, яких найбільший дикун світу найжорстокішим способом знищив і кинув у ці масові ями.

Господи, заступися за наш переслідуваний український нарід!

Д-р Михайло Рубінець

Св. п. М. Коваль

Ділимось сумною вісткою з приятелями і знайомими, що дня 31-го липня 1987 року несподівано на удар серця відійшла у вічність св. п. Марія Коваль, народжена 4-го вересня 1918 року в Полтаві. Панахиду відправили 3-го серпня о. Кузьма і о. Головко при участи хору під дириґентурою д-ра Трухлого. Після Панахиди прощальне слово виголосила Наталка Іванів в імені Українського Золотого Хреста.

Похоронні відправи відбулись 4-го серпня 1987 року о год. 9-ій вранці. Службу Божу відправив о. Головко в церкві св. Андрія в Блумінгдейлі, Ілл. Покійну поховано на цвинтарі св. Андрія в Блумінгдейлі.

Родина дякує всім, хто брав участь у похоронах.

Залишила в глибокому смутку мужа Теодора, дочку Ларису з мужем Даном, сина Юрія з дружиною Сузанною, внуків Михайла і Дженніфер, три сестри і три племінниці на Україні.

Гордість...

(Закінчення зі стор. 2)

щина" з ХУ століття, „Слово о погибели руської землі", „Слово про Лазареве воскресення". В. Антонович і М. Драгоманів, а за ними й О. Огоновський називали „Слово" українською думою XII століття, бо воно близьке до українських дум. Хоч автор „Слова" був християнином, для прикраси твору, як поетичний засіб, він впровадив поганських богів. У чисто мистецьких цілях користується він давніми мітологічними образами й віруваннями, залишками поганського світогляду наших предків. Це і є доказом, що він не був духовником, але світською людиною, дружинником. Автор „Слова" починає свій твір поетичним заспівом. Порівнює свою творчість з творчістю давнього співака Бояна. Каже, що буде говорити про те, що було, а не за видумками Бояна. Згадка про Бояна дуже цікава як доказ, що вже давніше перед автором „Слова" були в нас співаки з буйною уявою, що вміли складати та співати пісні, як норманські скальди.

В Ню Йорку...

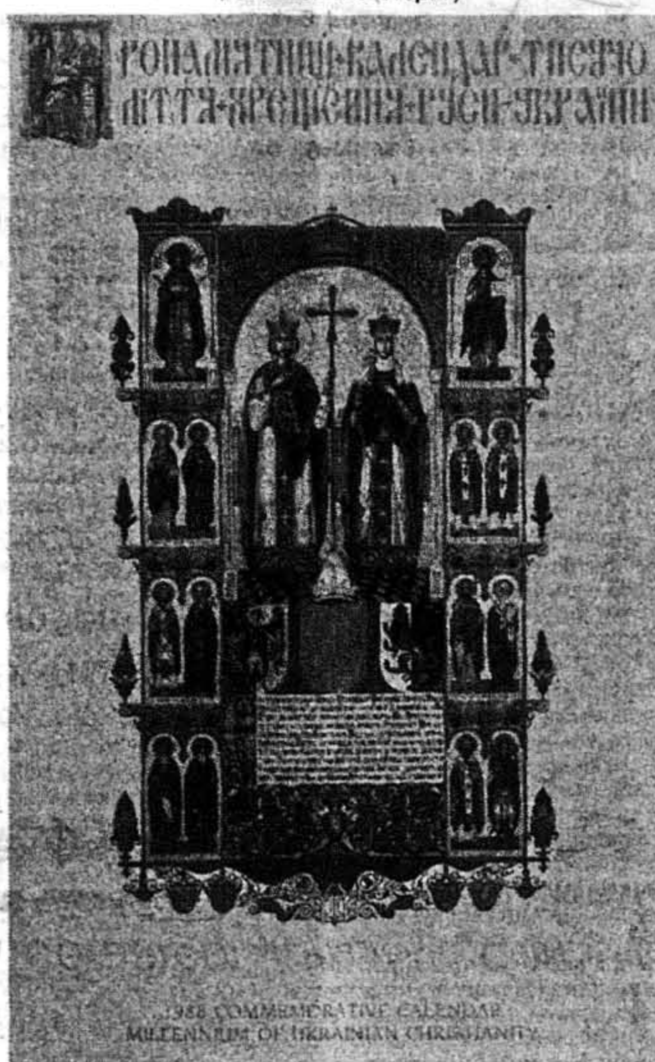
(Закінчення зі стор. 1)

значили його 80-річчя. Помимо тієї „круглої" дати, він з гумором підкреслив, що далі уникає терміну „старість", а його вигляд і бистрість думки підтвердили лише, що хоча І. Кошелівцеві 80 років, він далеко ще не належить до кола своїх однолітків.

Цей виїмковий вечір закінчився гостиною у горішніх залях НТШ, при якій присутні мали нагоду погуторити з ювілятом та заспівати йому грімке „многолітствіє".

Централя...

(Закінчення зі стор. 1)

Заголовна сторінка календаря.

події українського життя в двох мовах з узгляденням свят за григоріянським і юліянським календарями. Там находимо між іншим, у місяці лютому з датою 22-го підкреслення, що в 1894 році засновано в Америці першу центральну українську установу в ЗСА — Український Народний Союз.

Цей пропам'ятний календар можна дістати безкоштовно в усіх кредитових українських кооперативах ЗСА, Канади й Австралії.

Св. п. Іван Сеньків

Несподівано, на 58-му році життя, упокоївся в Бозі в суботу, 31-го жовтня ц.р., в Дітройті, Мишиген, бл. п. Іван Сеньків. Панахида відбулася 2-го жовтня в похоронному заведенні Бучая, а похорон у вівторок, 3-го жовтня, з католицької церкви Непорочного Зачаття в Гемтремк, Миш. Тлінні останки зложено на цвинтарі Мт. Олівет у Дітройті. Похоронні відправи відслужив о. парох Бернард Панчук, ЧСВВ, а Панахиду — о. Константин Височанський, ЧСВВ.

У передчасному відході з поміж живих покійного Івася Сенькова громада Дітройту втратила людину, що відзначалася рідкісними прикметами альтруїзму баханням допомогти іншим, лагідною і зрівноваженою вдачею та великою скромністю.

Іван Сеньків народився 14-го березня 1929 року в Тернополі, де його батько Григорій Сеньків був відомим українським адвокатом та одним з перших добровольців УССів, що виступали зі зброєю в обороні нашого рідного краю у Першій світовій війні.

Гімназійні студії почав покійний у Тернополі, а опісля під час утечі від большевицької навали продовжував їх у Криниці та Лінцу (Австрія), де опинився як „юнак" при протилетунській службі. По війні замешкував у таборах біженців в Карльсфельді, Міттенвальді та Берхтесґадені, де і закінчив середню освіту. Тут же як 18-літній студент пережив передчасну і болючу втрату свого батька. І так доля поставила молодого юнака в ролю голови родини, з багатьма важкими обов'язками помагати вчасно овдовілій мамі, до якої ставився з великою любов'ю і відданістю.

По приїзді до ЗСА у 1949 році поселився з мамою у Дітройті, де студіював електричну інженерію у Вейнському університеті та закінчив курси електроніки у Чикаґському електронічному інституті. Вже з ранніх років Івась виявляв велике зацікавлення і здібності до електрики, електроніки і механіки. Знання з цих ділянок поглиблював студіями та читанням технічних книжок, придбавши велику власну технічну бібліотеку. Це знання, крім заробіткової праці, він часто використовував безплатно для добра української громади, а головно пластової молоді, виконуючи численні інсталяції і направи різних електронічних чи механічних споруд у домівках, оселях чи таборах молоді. Пластова молодь Дітройту багато завдячує покійному Івасеві. Його життя характеризувалося постійним бажанням помогти іншим, помогти громаді, виконати якнайкраще потрібне завдання для добра інших, а зокрема завжди ставити добро пластової молоді повище свого власного, хоч сам він пластуном не був. Як вислів вдячности за цю працю станична Старшина, як рівнож краєва пластова старшина наділили йому численні грамоти признання і подяки.

Близьким до серця Івася було морське пластування, де він довгі роки тісно співпрацював з пластунами — „Чорноморцями" при влаштовуванні морських таборів та різних прогульок човнами по великих озерах ЗСА і Канади.

Ці альтруїстичні ціхи характеру покійного були підтвердженні у прощальних словах, виголошених численними приятелями та представниками різних організацій під час похорону та на поминках. Парох о. Бернард Панчук попрощав покійного від парафії Непорочного Зачаття, просив про молитви за його упокій та висловив теплі слова співчуття для родини.

Прощати Івася на цвинтарі від шкільних товаришів Тернопільської гімназії, куреня пластунів „Чорноморці" та від пластової станиці Дітройту припала сумна честь авторові цих рядків. Він перелічив перебіг важніших подій в житті

Св. п. І. Сеньків

бл. п. Івася та висловив вдячність і признання за виказані ним шляхетні прикмети його характеру, закінчуючи словами: „Прощай і спочивай, приятелю по своєму короткому, але такому трудолюбивому, жертвенному й повному альтруїзму житті. Я складаю на Твою домовину ленту пластових чорноморських кольорів — синій, білий і чорний, на які Ти собі так добре заслужив під час свого життя, але яких, із своєї волі, ніколи не носив".

На поминках ряд промовців висловлювали прощальні думки про покійноного. Від українського спортового товариства „Черник" і всіх симпатиків спорту промовляв колишній голова „Черника" Петро Гальний. Він підкреслив скромність і готовість помагати іншим як головні прикмети вдачі сл. п. Івася і розповів про його допомогу „Черникові" у влаштуванні домівки, дому при вулиці Карпентер та розбудові оселі „Діброва".

Близький приятель Леонід Шашло, також кількакратний колишній голова „Черника" тепло і в притаманному йому легкому жанрі пригадав ряд своїх спільних споминів з років товаришування та праці в „Чернику" з покійним Івасем.

Старша пластунка Рома Фіґач висловила слова подяки від пластового новацтва, а Микола Куликовський розказав кілька епізодів зі свого знайомства з покійним, які далі ілюстрували покійного як особу лагідну і всіми люблену.

Кузин Танас Гайда пригадав маловідомий факт, що покійний Івась дуже гарно грав на скрипці і за молодих років мав великий потенціял стати визначним скрипалем. Але по смерті свого батька він перестав грати на скрипці, хіба часами приватно і так молодеча мрія Івася не здійснилася.

Ще один кузин, Ігор Гайда, що від дитинства виріс з покійним, розповів про свої спільні переживання та заявив, що найкращим, живучим пам'ятником по Івасеві буде, якщо всі беручи його альтруїзм як приклад, візьмуть це також до свого серця. Ігор Гайда подякував від родини всім присутнім за вислови співчуття і участь у похороні та відмітив тих, що несли домовину, а саме: Петро Капітанець, Павло Гайда, Володимир Кізима, Мирослав Прийма, Євген Кордибан, Ігор Гайда і Любомир Гевко.

Покійний Іван Сеньків залишив у глибокому смутку маму Стефанію, тітку Броню Лису, тітку і вуйка — Стасю і Пилипа Гайдів, кузинів з родинами — Наталку Лису-Лесів, Ігоря Гайду, Зірку Гайду-Швайкун, Танаса Гайду, як рівнож ближчу і дальшу родину у ЗСА, Канаді і Україні.

Любомир Ґевко